

SLOVENSKI NAROD.

Izbaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ograke dežele za vse leta 25 K, za pol leta 18 K, za četr leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leta 14 K, za pol leta 12 K, za četr leta 6 K, za en mesec 2 K. Kdor hodi sam ponj, plača za vse leta 22 K, za pol leta 11 K, za četr leta 5 K 50 h, za en mesec 1 K 50 h. — Za tujo deželo toliko več, kolikor znača poštnina. — Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznalni se plačuje od petek-stopnje petek-vrste po 12 h, če se oznanilo tiska enkrat, po 10 h, če se dvakrat in po 8 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se izvoli frankovati. — Skopini se ne vracajo. — Uredništvo in upravljenstvo je v Knaflovih ulicah št. 5, in sicer uredništvo v I. nadstr., upravljenstvo pa v pritličju. — Upravljenstvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznalni, t. j. administrativne stvari.

Mesečna priloga: „Slovenski Tehnik“.

Posamezne številke po 10 h.

Uredništva telefon št. 34.

Upravljenstva telefon št. 85.

Shod slovenskega političnega društva „Naprej“ v Celju.

Na dnevnem redu javnega shoda, ki ga je sklicalo v Celje slovensko politično društvo „Naprej“, so bile vseskozi velevažne točke: razpravljanje o državnozborni volilni reformi s posebnim ozirom na Spodnje Štajersko, določitev kandidatov za izpraznena poslaniška mesta in ustavitev „narodnega sveta“.

Zanimanje za ta shod je bilo po vsem Spodnjem Štajerskem izredno veliko, zato so prihiteli rodoljubi z vseh strani od blizu in daleč na ta shod, v prvi vrsti pač zbog tega, ker se je splošno pričakovalo, da se tega javnega zборa udeležita edina še preostala slovenska Štajerska poslanca Robič in dr. Ploj in da se bo pri ti prilikri vsestransko in temeljito pojasnila ona zadeva, ki že mesece razburja vso slovensko, pred vsem pa Štajersko javnost.

To da vsi so prihajali, njih ni bilo!

Dr. Ploj se je opravičil pismeno, da je zadržan na Dunaju radi nekih sej, profesor Robič pa enostavno ni prišel.

Naravno, da se je pod vtiskom tega dejstva lotilo zborovalcev neko neprijetno, mučno razpoloženje, da ni bilo na shodu opažati tiste živnosti in tistega navdušenja, kakor smo ga bili sicer navajeni videti v Celju na raznih drugih političnih shodih.

V dvorani je vladalo težko ozračje in z obrazov velike večine zborovalcev se je dalo čitati, da so bili razočarani in da so prav dobro čutili, da se skuša po možnosti izogniti razpravljanju o oni pereči zadevi, ki je za Štajerske Slovence največjega pomena in važnosti.

Nekoliko življenja je udahnila zboru šele debata o kandidatih za izpraznjena poslaniška mesta. Ta debata je pokazala, da je na Štajerskem in izven Štajerskem vse polno poslanskih aspirantov, ki bi radi za-

ulovili ta ali oni mandat. Na shodu so imeli zborovalci priliko zreti od obličja do obličja kar štiri kandidate, dočim se je pisemo ali potom posredovalcev prijavila še cela vrsta takih mož, ki bi že sedaj radi prevezli ta ali oni mandat, ali ki so se že prenumerirali za slučaj, da nastane potreba za kakšnega novega poslance.

Pri takšni bogati izbiri je pač umevno, da je bil zbor v zelo težavnem položaju in da se je skušalo izogniti vsem neprilikam na ta način, da se je prepustila definitivna nominacija kandidatov posebnemu zaupnemu shodu, ki se sklice v ta namen. O kandidatih, ki so nastopili na shodu, ne moremo reči, da bi bili taki, ki bi si z močjo svoje osebnosti ali s silo svojega duha mogli pridobiti zaupanje in simpatije.

Najbolj simpatičen med vsemi je bil nemara župnik Zdolšek, simpatičen z bog tega, ker je odstopil. Njegov brat po imenu veleposestnik Zdolšek iz Ponikve je bil že svoje dni kandidat, a dasi mož ni nesimpatičen, vendar nima radi malega kroga svojih privržencev nobene nade, da bi prodrl s svojo kandidaturo. Dva kandidata — gg. Jakob Pukl, posestnik iz Mariaenzersdorfa pri Dunaju in dr. Jos. Povalej, fin. komisar v Mariboru — sta razvijala svoj program v posebnih kandidatnih govorih. Ako bi sodili njiju poslanske zmožnosti po teh govorih, bi rekli, da nista baš sposobna za težki posel državnega poslanca.

Pukl je govoril o zgolj zasebnih stvareh in o svojih zmožnostih, ki bi naj ga priporočale volilcem, dr. Povalej je pa razpravljal o tem in onem, a brez vase soli, in se bojimo, tudi brez posebnega globokega umevanja. Zato dvomimo, da bi eden izmed teh kandidatov dobil za-se volilce in prodrl pri volitvah.

G. Puklu morda niti to ne bo pomagalo, da se je šel, kakor so pravili v Celju, poklonit dr. Šusteršiču. Sicer pa imajo Štajerski Slovenci dokaj sposobnostih mož, ki bodo kot poslanci na svojem mestu.

Shod je otvoril predsednik dru-

štva „Naprej“, deželni poslanec dr. Juro Hrašovec, ki je obenem tudi referiral o državnozborni volilni reformi. Njegov obsežen govor je bil vseskozi stvaren in se je naslanjal na gola že znana fakta.

Govornik je dokazoval, kaka krvica se hoče zadati z volilno reformo Slovanom v obče, Slovencem še posebe, zlasti na Štajerskem in Koroskem, ter pobijal naslanjaje se na date, nemške trditve, da imajo Nemci v državi pravico do nadvlade in premoči.

Govornikova izvajanja so se v bistvu krila z razpravami o volilni reformi, ki so jih v splošnem in glede Štajerske in Koroske priobčevali razni slovenski listi, zato se nam ne zdi umestno, da bi se spuščali v podrobnosti tega, kakor smo že preje naglašali, stvarnega in formalno dovršenega govora. Pripominjam samo, da se je govornik skrbno ogibal se dotakniti Ahilove pete — vprašanja, kdo je zakril, da so Štajerski Slovenci dobili prideljenih samo šest mandatov.

Ali je morda čutil, da bi bilo nevarno buditi in razburjati duhove v času, ko ni bilo navzočega nikogar, ki bi edino lahko v dotednem vprašanju natočil čistega vina?

Dr. Hrašovec je končal svoj govor z zatrtilom, da Štajerski Slovenci raje nečejo nobene volilne reforme, kakor pa takšno, kakršno je predložila vlada.

Govornikovim izvajanjem se je hrupno pritrjevalo in plaskalo.

Nato se je sprejela na predlog g. Jos. Smertnika med splošnim odobravanjem ta-le resolucija: „Štajerski Slovenci nikakor nismo zadovoljni z volilno reformo, ki jo je predložila vlada, in protestujemo odločno proti temu, da bi v tej obliki postala zakon. Mi zahtevamo, da se število slovenskih mandatov za Spodnje Štajersko zviša na osem in število koroških mandatov na dva.“

Predno se je jelo razpravljal o drugi točki dnevnega reda, se je dr.

Hrašovec spominjal umrlih poslancev Žičkarja in Berksa rekoč, da sta bila oba marljiva kakor mravlja in dasi nista mogla delati čudežev, vendar sta storila za svoje volilce, kolikor je bilo v njiju močeh, treba je torej, da se jih zborovalci spominjajo v hvaležnosti. Shod se je s slava-klici oddolžil pokojnikoma. Nato je dr. Hrašovec nadaljeval približno tako-le:

Sestali smo se danes, da se posvetujemo o važni zadevi, ki se tiče določitve kandidatov za državni zbor. Prvi pogoj, da rodi posvetovanje uspeh, je to, da se debate vrše mirno. Predno pa preidemo k posvetovanju, mi je treba omeniti, da si društvo „Naprej“ in celjski Slovenci niso lastili nobenih pravic, ki bi jih ne imel vsak drugi svoboden državljan. Ako se je meni in nam Celjanom očitalo, da hočemo usiljevati kandidate, je ta dolžitev neutemeljena in krivična. Nihče ni imel namena kakega kandidata vsiliti. Društvo je sklicalo shod, ker so volitve blizu in je čas, da se posvetujemo o kandidatih. Ko so se razposlali plakati za shod, še nihče ni vedel za nobenega kandidata. Zato se tudi nismo mogli za nobenega zavzemati. Sedaj se budem posvetovali o kandidatih; stvar je važna, naj se tudi stvarno o nji razpravlja brez nepotrebnih žalitev. Odboru se je prijavilo več kandidatov in mu došlo več dopisov. Da se mi ne bo očitala pristranost, bom navajal dotedne prijave in dopise po vrsti. Prvi je prijavil svojo kandidaturo g. Jakob Pukl; posl. dr. Ploj je postal pismo dr. Korošca, v katerem mu naznana svojo kandidaturo z zatrtilom, da bo v vseh stvareh postopal solidarno z njim in Robičem. Politično društvo za vranski okraj je prijavilo kandidaturo župnika Zdolšeka. Dr. Jurtela je postal dopis, naj se zahteva na Štajerskem osem slovenskih mandatov, na Koroškem pa dva. Dr. Omulec je postal izjavo, da bo ormoški okraj glasoval za onega kandidata, ki ga postavi shod, od trške občine Gornjigrad je pa došla brzjavka s to-le vsebino: Korošca ne maramo in tudi ne Zdolška. Končno je prijavil svojo kandidaturo

še dr. Josip Povalej. Na to je predsednik otvoril debato o posamnih kandidaturah.

Zupan sevniški M. Starkel je govoril o nadlogah, ki tarejo kmetski stan in zahteval, da bi se vplivalo na vlado, naj bi volitve za vsa izpraznena poslanska mesta za državni in deželnji zbor takoj razpisala.

Besedo je dobil nato kandidat g. J. Pukl. V svojem govoru je nagašal, da prihaja z Nižje Avstrijske na Štajersko, ker je bil povabljen, naj se oglasi kot kandidat, ako bo izprazneno kako mesto. Že leta 1897. so se izrekli zanj kanonik dr. Gregorec, dr. Dečko in dr. Sernek. Njegova kandidatura se je sprožila v ptujskem okraju. Sedaj je prišel, da se vnovič prijavi za kandidata. Ako bo izvoljen, bo deloval v blagor naroda in domovine. V zadevi svoje kandidature se je že oglasil v Mariboru. Tam so bili zadovoljni in so izjavili, da bodo podpirali njegovo kandidaturo. Tudi v Ptaju je že bil; tam so mu rekli, da so tukaj mislili nanj in da ga bodo podpirali. Tudi iz Mozirja je dobil poziv, naj prijavi svojo kandidaturo. Govornik je povdarjal, da je že sicer 30 let odšoten iz domovine, a je vendar ves ta čas požrtvovalno delal za narod. To mu je tem lože, ker je popolnoma neodvisen. On je ustanovil „Podporno društvo za slovenske visokošolce“ na Dunaju, ki je nabralo že nad 50.000 K za dijake; petkrat je bil izvoljen za predsednika „Slovenije“. Svoječasno so prišli k njemu tržaški delavci s prošnjo, naj bi se kot žurnalist zavzemal za tržaške fakine; on jih je vodil od ministrstva do ministra v jim pripomogel, da so dosegli, kar so zahtevali. Slovenski delavci so mu za to izrekli priznanje, italijansko tržaško društvo ga je pa volilo za svojega častnega člena. Govornik je član „Delavskega podpornega društva“ v Celju in Konjicah, torej prijatelj delavskega stanu, pozna tudi kmetske težave. Rojen je iz kmete hiš; njegov oče je imel posestvo, ki ga je podvojil, kasneje ga je prevzel njegov brat, močno zadolženo pa je dobil v last on. To posestvo je

LISTEK.

V hiši žalosti.

Povest iz tržaškega življenja; spisal Vinko Ruda.

(Dalje.)

Marko je še tisti dan zvedel, da je Karlo zapustil hišo žalosti in se preselil v stanovanje, katero mu je izbrala in priredila baronica Gotaldi. Ta propalost mladega in nadarjenega umetnika je Marka toliko huje pekla, ker mu je očitala vest, da je sam kolikor toliko kriv. Da ni prezgodnja in prelaskava reklama Karlu zmešala glave in vzbuđila v njem napuh, bi bil gotovo stal prisvojem delu, ostal bi bil morda reven umetnik, ali spodoben človek. Vse to si je Marko očital in kar mu je posebno težilo dušo, je bilo to, da bi on, izvedeni časnikar, moral pač pomisliti, koliko umetno narejene in zato pogubne slave je na svetu, in da je soliden in trajen samo ugled, ki si ga pridobi človek z resničnim delom, ne z reklamo.

Toda skrb za Lavro in misel na Sancina ni dopuščala, da bi se Marko vdajal kesu zaradi reklame, ki jo je bil napravil Karlu. Naj se je Marko tudi trudil, da si izbjige Sancina iz glave, vendar je bil ves trud zaman. Strahl njegov pred banditom je bil toliko večji, ker mu je bilo popolnoma neumljivo, kaj da pravzaprav hoče in, če se hoče maščevati nad Lavrom, kako pa hoče to poskusiti.

Ono noč, ko je bil Marko na Lavrino željo pogledal skozi okno in zagledal Sancina, jo je poslednji hitro odkuril. Vedel je, da je policija nanj opozorjena, in zato je skušal priti v varen kraj. Po ovinkih jo je krenil v Boschetto in tam, v temni noči, sedeč na klopi, razmišljeval, kaj da stori. Njegovih razmišljevanj dolgo ni bilo konec. Naposred je dejal sam sebi.

„To stoji — Lavra je zastražena. Čuva jo policija in tam pri oknu se je prikazala trdna moška postava. Kdo je neki to? Razločiti sicer nisem mogel posamičnosti, toda stavljal bi glavo, da je bil tisti človek — Dia-voletto. Zakaj tudi ne? Lavra ga je

vedno rada videla in govorila o njem z največim spoštovanjem. Morda je bilo že pred kaj med njima — morda je Diavoletto eden tistih oslov, ki gredo dvakrat na led... Hm!...

S temi časnikarji se ni šaliti. Dolge roke imajo... povsod imajo zvezne... vse jim gre na roke. Ko bi me Diavoletto ustrelil, bi ga ves Trst slavil. In če bi pazil, kdaj Diavoletta ni pri Lavri in takrat poskusil svojo srečo — zgrabil bi me gotovo redar. Hm — treba je stvar premisliti. Samo eno kožo imam in ne maram, da bi mi jo Diavoletto preluknjal ali pa da bi jo poslali v Koper ali v Gradiško sušit se... Toda — prisegel sem svojima tovarisci, da zakoljem Lavrom in tudi sam sebi sem to dolžan. Računi morajo biti čisti. Hm! Kako bi jo mogel poslati na oni svet, ne da bi padel name kak sum, ne da bi se je dotaknil?... In pri vsem tem so moji žepi prazni, sem lačen in žejen...

vse zaradi te ženske. Najprej moram izvedeti, kako da je pri nji, kaj se tam godi, kako je z Diavolettom. Če hodi Lavra zvečer z doma, potem

bodeva kmalu obračunala. Na temnih stopnicah pri Pikardiju bi bilo najpripravnejše...

Sancin je zaslišal moške korake. Sklonil se je hitro in slezel v grmovje, odkoder je videl, da sta prišla dva redarja mimo klopi, na kateri je prej sedel. Počakal je, da sta odšla in ko ni bilo nič več slišati njiju korakov, jo je Sancin popihal v temno noč.

Še tisti teden se je Sancin operovan prikazal na stari Barieri. Zdaj se ni več skrival pred ljudmi; nasprotno, hodil je sredi ceste, se ustavljal in se oziral, prav kakor bi hotel, naj ga ljudje vidijo. Ogoril je tudi vsakega znance in mu povedal, da je vložil prošnjo na zelenico za službo in da mu je obljudljena ugodna rešitev. Očvidno je imel poseben načrt in se je pripravil, da ga izvede.

Pri takem sprehodu po Barieri je naletel na ženo, ki jo je večkrat videl pri Lavri, in jo je z najprijaznejšim usmevom pozdravil.

„O — dober večer gospa! Kako dobro izgledate! No, to me veseli.“

Ženica je komaj odzdravila in hotela vsa plašna pobegniti, ali Sanjo je zadržal.

„Počakajte vendar trenotek, tako dolgo se že nisva videla. Saj me vendar poznate! Saj vendar veste, da sem bil nekaj časa ljubimec lepe Lavre. Pomislite gospa, ta nevhaležna ženska me je zapustila. Kako se ji pa zdaj kaj godi? Jaz mislim vedno nanjo in veselilo bi me, če bi slišal kaj ugodnega o njej.“

„Ah, gospod Sancin — kaj bi Vam pravila. Lavra je hudo bolna — morda celo umrje. In tega sté vi krivi, da, vi in nihče drugi. Če se le vaše ime imenuje, začne revica vzduhovati in jokati. Boji se, da jo boste umorili.“

Sancin je pokazal vse svoje volje zobe in ženici šepnil na uho.

„Tako se me torej boji? No, povejte ji, da bom mož beseda.

rešil s svojim imetjem, ki si ga je pridobil s svojim trudom. Svoje dni je bil urednik lista „Der Süden“, z njegovim delovanjem sta bila zadovoljna dr. Žitnik in dr. Ferjančič. Pojedini poslanec Žičkar mu je pa rekel: škoda, da Vas nisem preje poznal, da bi Vas podpiral. Za poslanca je treba odločnega, uglednega in neustrašenega moža. Govornik je bil koncipient pri bivšem predsedniku drž. zobra dr. pl. Fuchs; v tej svoji službi je imel priliko občevati z visokimi uradniki, pri katerih si je pridobil ugled in respekt. To je bilo takrat, kaj bi še le bilo potem, ko bi bil drž. poslanec! On pozna dobro domače štajerske kraje, lani je prepotoval Savinsko dolino, a tudi druge tuje kraje je videl, hodil je n. pr. po Galiciji itd., in si pridobil dokaj znanja in skušenj. Govornik se ne vsiljuje, ako pa bo izvoljen, bo deloval v korist svojega dragega naroda.

Posestnik Urlep je naglašal, naj kmet voli kmeta, zato on pripomore za kandidata dr. Povaleja, ki ima posestvo, ki sam obdeluje polje in iz svoje skušnje pozna kmetske težave in nadloge. (Viharni Živio-klici v ozadju dvorane. Nekateri kmetje klječojo: Naj govoril!)

Dr. Povalej je rekel, da ni imel namena kandidirati; kandidaturo je prevzel, ker so ga prosili drugi. V svojem govoru je naglašal, da je izšel iz kmetske hiše in da se po njegovih žilah pretaka kmetska kri. Ako postane poslanec, bo vso mladeničko moč in silo žrtvoval za svoje volilce. Delal bo v prvi vrsti za kmeta in za kmetske delavce, potem za obrtnike, a tudi rudarji bodo imeli v njem dobrega zagovornika. Zavzemal se bode tudi za učiteljstvo in za duhovniški stan. Učiteljstvu je on velik prijatelj in bo vedno zastopal njihove interese, tudi v dež. zboru, aksi bo izvoljen. Delal bo za preosnovno šolo. Pouk bi naj bil samo 6 let, dve leti se bi naj pa porabili za nadaljevalno šolo; v 7. šol. letu bi se naj učile obrtne stvari, v 8. letu pa politične. Marsikdo bo vprašal, kašne vere da je on? On je bil kršen kot rimski katolik, kot tak živi in kot tak bo tudi umrl. Govornik obsoja one agitatorje, ki sejejo razpor in mečejo okrog s klerikalci in liberalci. Za kmeta to ni. Naj je eden klerikalec, drugi pa liberalci, aki sta oba narodna, lahko delujeta skupaj. On je zagovornik svetosti in nerazdružljivosti sv. zakona, ker je le-ta podlaga družinskemu življenju. Gleda razmerja z Ogrskom je poudarjal, da je on za carinsko mejo, za ločitev od Ogrske in za samostojnost Avstrije. Ako bo izvoljen, bo glasoval proti volilni reformi, aki se štajerskim Slovencem ne da 8 mandatov in se ne predragiči celjski mestni volilni okraj. Njegovo geslo bo: delavnost in radikalnost, lepe oči ministrov ga ne bodo motile. Vsiljevati se neče, naprošili so ga za kandidata drugi — morda njemu in volilcem v korist. (Veliko ploskanje v ozadju in Živio-klici.)

Nato je govoril župnik Zdolšek, ki ga je proglašilo vransko pol. društvo za kandidata. On je izjavil, da kandidature ne sprejme, ker je prestar in politično ne dovolj izvezban, on se rad umakne mlajšim, bolj čilim močem.

Dr. Rosina je nato podprt in predlagal to-le resolucijo: „Sklene se prepustiti odločitev v zadevi kandidatur shodu zaupnih mož, ki naj se sklice tekom 14 dni v Poličane. Na ta shod naj se povabijo zaupniki vseh slojev v primerem številu.“

Dr. Kukovec je naznani, da mu je pisal dr. Vidic z Dunaja, da bi tudi on prevzel eventualno kak mandat.

Prof. Zelenik je podpiral dr. Rosinov predlog.

Pos. Jos. Zdolšek je zahteval, naj se proglašita za kandidate 1 kmet in 1 doktor.

Zdravnik dr. Janko Sernek je priporočal za kandidata v IV. kuri Miho Vošnjaka.

Posestnik Urlep je predlagal za kandidata posestnika Jos. Zdolška,

ki je končno tudi sprejel kandidaturo, rekoč, da bo šel na Dunaj, ako mu zaupajo.

Po daljši debati se je sprejela gori navedena resolucija s to premembro, da se zaupni shod skliče v Celje.

Nato se je razpravljalo o ustanovitvi „narodnega sveta“. Urednik Spindler je poročal o organizaciji čeških „narodnih svetov“. Po daljši debati se je sprejela ta-le resolucija:

Sklene se ustanoviti „Narodni svet“ za Sp. Štajersko ter se izvoli pripravljalni odbor, ki se mu naroči sestavitev pravil in njih predložitev v potrdilo. Po odobritvi pravil ima sklicati pripravljalni odbor shod zaupnih mož iz cele Sp. Štajerske, ki izvoli trajni odbor.

Na predlog drja. Fr. Mayerja so se v pripravljalni odbor volili: dr. Hrašovec, dr. Fermeve, dr. Medved, dr. Rosina in dr. Jurtele. Nato je predsednik dr. Hrašovec zaključil shod s klicem: Bog živi naša domovina, bog živi naš narod.

Parlamentarni položaj.

Dunaj, 22. aprila. Baron Gautsch je izjavil parlamentarcem, s katerimi se je dosedaj posvetoval zaradi kompromisa v volilni reformi, da krona želi, naj se volilna reforma čim hitreje uresniči. Govori se, da je Nemcem in Italijanom skupaj zagotovljenih 12 novih mandatov, ravno toliko pa tudi Poljakom. Baron Gautsch je tudi povedal, da novi položaj na Ogrskem ni spremenil nič stališča njegove vlade, ki ima popolno zaupanje vlade. Vendar se bo zbornica prve dni zasedanja bavila le z ogrskim vprašanjem. — Gleda parlamentarizovanja ministrstva stope nemški poslanci na stališču, da to ni mogoče, dokler se ne dožene gleda volilne reforme kompromis.

Volilna reforma in Poljaki.

Lvov, 22. aprila. Komisija, ki jo je izvolil v zadevi volilne reforme zadnji shod galiških županov, je včeraj izročila predsedstvu državnega zobra, predsedstvu poljskega kluba in vladu spomenico, v kateri se zahtevajo primerne spremembe na vladnem načrtu o volilni reformi.

V Przemyślu pa so imeli včeraj shod veleposestniki pod predsedstvom kneza Czartoryskiego. Poslanec grof Szeptycki je razpravljal o Gautschevi volilni reformi. Izjavil je, da je vladni načrt naklonjen le socialnim demokratom, a gališkim političnim in poljskim narodnim potrebam ne odgovarja. Nova volilna reforma bo imela za posledico, da pridejo v poslansko zbornico ljudje, ki zastopajo anarhijo in revoluciono. Dasi pa sedaj ni ugodnega stališča za volilno reformo, vendar ne pride več z dnevnega reda. Na predlog kneza Sapiehe je shod sprejel resolucijo, v kateri priznavajo veleposestniki potrebo razširjenja volilne pravice, a Gauptscheva reforma je nesprejemljiva. Volilno reformo je mogoče brez škode za državo in deželo uvesti le z istočasno spremembo ustave v smislu razširjenja deželne avtonomije, da se razširi volilna pravica deželnim zborom.

Novi položaj na Ogrskem.

Budimpešta, 22. aprila. Hrvaški poslanec Krajac je pozdravil včeraj trgovinskega ministra Kosutha v imenu hrvaške trgovske in obrtnice. Kosuth je odgovoril deputaciji, da si bo nova vladu prizadevala, da tudi Hrvaška in Slavonija dobi svoj del novega pročitanja. Več za danes ne more obljubiti.

Za hrvaškega ministra je imenovan sin bivšega ministra plem. Josipovicha Geza pl. Josipovich, ki je v 50. letu. Danes ga cesar že zapriseže.

Baron Fejervary je pozval k sebi bivše uradnike, ki so služili pod njegovo vlado, a jih je sedanja vlasta odpustila. Fejervary jim je obljubil, da dobre vse celoletno ali vsaj polletno plačo kot odpravnino.

Nemadbarske narodnosti na Ogrskem.

Budimpešta, 22. aprila. Za predstoječe volitve bodo nemadbarske narodnosti nastavile toliko svojih kandidatov, kakor jih ni bilo dosedaj še nikoli. Ministrski predsednik dr. Wekerle je rekel voditeljem rumenskih narodnjakov, da pri volitvah ne bo pripustil niti najmanjšega prikrajševanja slobode ter je že ukazal vsem oblastvenim organom, naj se ne vtipkajo v volitve.

Kriza v Srbiji.

Belgrad, 22. aprila. Na vprašanje poslancev v klubovem odseku, zakaj je vlada zahtevala, da se morajo zarotniki takoj odstraniti, se jim je odgovorilo, da je dunajska vlada stavila take pogoje, vsled katerih je carinska vojna z Avstro-Ogrsko neizogibna. Da si zagotovi v tej vojni podporo velesile, ki je tekmovalka Avstro-Ogrska na Balkanu, mora Srbija čimprej urediti diplomatsko razmerje z Anglico. S pomočjo Anglike in Nemčije (?) bo Srbiji mogoče zdržati carinsko vojno z Avstro-Ogrsko.

Rusko državno posojilo.

Petrograd, 22. aprila. Car je izdal dne 18. t. m. ukaz finančnemu ministru glede najetja državnega posojila v znesku 843,750.000 rublev, t. j. 2133 milijonov krov. Obligacije se izdajo v petih evropskih jezikih in denarnih vrednostih. Obresti je plačevati v polletnih obrokih. Amortiziranje se začne leta 1917. ter mora biti ves dolg poravnati do leta 1956. Do leta 1916. pa se posojilo ne more ne odpovedati in ne konvertirati.

Turške finance.

Carigrad, 22. aprila. Dne 13. t. m. bi bila moralna Turčija plačati 68.546 funтов za pomanjkljaj v makedonskem proračunu. Turčija pa plačila ni zmogla ter so se morale mesecne plače uradnikom in orožniškim častnikom plačati iz 100.000 funtov posojila, ki ga je dala otomanska banka. Turška vlada izjavlja, da sploh ne more izplačevati mesečnih plač v Macedoniji, aki se ji ne dovoli zvišati čarino za 3%.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 23. aprila.

— „Slovenec“ in „Edinost“. „Edinost“ je pri razpravljanju o vladni predlogi volilne reforme za kranjski deželni zbor našim klerikalcem povedala par gorkih. „Slovenec“ se je zadrl ošabno vanjo, češ, „Edinost“ se brigaj za tržaške razmere, nas in pa „Slovensko ljudsko stranko“ pusti v miru, ker edino naše delo je pravo delo, tudi če smo za 11 nemških mandatov v dež. zboru kranjskem. Na to odgovarja „Edinost“: Dočim je vlad, ob vsej svoji načelni nasprotnosti proti splošni in enaki volilni pravici, v svojem načrtu določila razne spremembe v sestavi skupin mest in trgov, je pa puстиla edino kočevsko skupino nedotakneno. Zakaj to? Treba-li, da pravimo: čemu?! Saj je jasno: edino v ta namen, da se poleg kurije veleposestnikov, ki je v resnici le kurija kranjskega nemštva, ohrami Nemcem tudi kočevski mandat, tako, da bo 5 nemških odstotkov prebivalstva na Kranjskem imelo četrtnino vse zbornice v svojih rokah! Ni li to vnebovpijoča krivica na politično in moralno škodo slovenske večine?! Ali ni v dolžnost ravno „Slovenski ljudski stranki“, ki se ponaša s tem, da je le ona zastopnica slovenskega ljudstva, da nastopi proti taki kričeci kuriji? „Slovenec“ nam naj ne prihaja preveč s svojim navdušenjem za splošno volilno pravico. Nam se vse dozdeva, da to sedanje njegovo navdušenje za splošno in enako volilno pravico prihaja le iz strankarskega egoizma. „S. L. S.“ je na tem, da si za vedno zagotovi večino v deželnem zboru. Ker ako bi je bil res za pravico volilno reformo, bi bila moralna nastopiti z vso energijo za proporcionalni volilni sistem, ali pa vsaj za primerno razdelitev okrajev, s čimer bi bilo kolikor toliko

zagotovljeno tudi zastopstvo manjšin. Mesto tega pa se je „S. L. S.“ zadovoljila z vladno predlogo, ki je jasen namen, ubiti slovensko napredno stranko, ki pa na drugi strani z očetovsko skrbo ohraja nemško posest na mandatih. Tudi splošna volilna pravica postaja lahko — če ne zagotavlja zastopstva tudi manjšinam — še hujša krivica, nego je sistem privilegiranih volitev. Z zgornjimi izvajanjimi smo dokazali, da glede vprašanja volilne reforme nismo toliko idioti, kakor nas naziva „Slovenec“ in kolikor so pri „Slovencu“ — hinavci!

Poslanca dekanu Arko možatost.

V nedeljo so imeli socialni demokrati v Idriji precej številno obiskani javni ljudski shod, na katerem se je razpravljalo o praznovanju prvega maja in o političnem položaju v Idriji. Pri drugi točki smo čuli od socialnodemokratičnih govornikov zanimivo vest, ki postavlja idrijskega deželnega poslanca M. Arko v zelo čudno luč. Glavni govornik, ravnatelj A. Kristan, ob kratkem očrta politični položaj, zlasti glede volilne reforme, in zastane s svojim govorom, da more poročati deželnemu poslancu Miha Arku, ki si je po svojem adjutantu Logarju že 14 dni preje izposloval besedo na tem shodu pri socialnodemokratični organizaciji. Predsednik shoda torej ponudi dekanu Arku besedo. Toda zmanj se ozirajo udeležniki shoda na kraj, odkoder se ima pokazati deželnemu poslancu Arku in ker se ta na ponovni poziv predsednika na oglasi, govori prvi govornik dalje, ki med drugim prav označi Arkovo možatost. Poslanec Arko torej ni izpolnil svoje obljube, da bo prišel na shod in tu, kakor je poslančeva dolžnost, pojasnili položaj v deželnem zboru. Ali se je morda zbal, da ne bo morel zagovarjati početja klerikalne stranke, ki je čez noč izdala delavno ljudstvo in vrgla pod klop splošno in enako volilno pravico? Ali se je morda sramoval povedati, da je bil on junak izmed klerikalnih poslancev, ki je štiri ure zmanj čakal, da bi mogel proglasiti poročilo ustavnega odseka, ki bi pričalo o velikanski hinavščini klerikalcev do volilne pravice ljudstva in še bolj do slovenske narodnosti? Pa naj je tako ali tako, dejstvo je, da idrijski poslanec Arko ni izpolnil besede in konstatujemo, da se torej klerikalni poslanec Arko ne odlikuje le z izredno hinavščino, ampak tudi s sramotno nemožatostjo. Sedaj po dejavilih Arkovih moramo spoznati, kako klavrnega in nevrednega poslancema ima mesto Idrija! Zanimivo je tudi, kako si znajo klerikalci pomagati in se v ta namen poslužiti laži. Neki mladi klerikalni pisar po dolgem času pove predsedniku shoda, da Arko zato ni na shod, ker je mislil (!), da bo le ena točka na dnevnem redu, namreč praznovanje 1. maja. Ta grda laž se je na shodu takoj konstatirala. Arku se je namreč natanko naznačil spored shoda, ki je bil tudi objavljen v „Napreju“, in bi bil tak izgovor naravnost semešen. Čudno pa se nam zdi, da klerikalec Kanduč ni takoj povedal vzroka, zakaj ni Arko prišel na shod, ako ga je poslanec Arko v to pooblastil. Pa ne da bi si bil Kanduč ta izgovor šele na shodu izmisli! Pri klerikalcih je pač vse mogoče. Saj oni vzgojujejo svoje ljudi v toposti in jih navajajo sistematično k lažem in obrekovanju in najgrši hinavščini! Tako spoznavamo dičnega poslance Arka v njegovih najlepših lastnostih, in upamo, da si pri prihodnjih volitvah Idrija gotovo ne izbere več „elegantnega tehanta“ za svojega zastopnika v deželnem zboru kranjskem.

Sankcijoniran deželni zakon.

Cesar je podelil sankcijo zakonskemu načrtu, ki ga je sprejel deželni zbor kranjski in ki določa, da se okrajna cesta Metlika-Črnomelj uvrsti med deželne ceste.

— Šolske vesti. Alojzij Jaronič je postal nadučitelj II. razreda na Sušaku, Marija Karbonič učiteljica II. razreda na deklinski ljudski šoli v Isoli, K. Dobrilovič definitivna učiteljica III. razreda na deklinski ljudski šoli na otoku Krku in

Josipina Debevc definitivna učiteljica II. razreda v Vizinjanu.

Šolske vesti na Štajerskem.

Dvorazrednica pri Sv. Lenartu pri Veliki nedelji se razširi v trorazrednico. Nadučitelj na Štajerskem šoli v Pekrah je postal Julij Ogrisegg, dosedaj nadučitelj v Kljunah. Definitivne učiteljice so postale: v Ljubnem Franja Hrovat iz Zubkovja; pri Mali nedelji ondotni suplentnji Olga Cvaht in Franja Jandi; v Makolih Olga Bradaška iz Sel pri Slov. gradcu. Učitelj V. Frisch je premeščen iz Ptuja v Gusswerk.

Ustanovni občni zbor „Društvo slovenskih profesorjev“

se je vršil včeraj dopoldne v malih dvorani „Narodnega doma“ in bil jako dobro obiskan, kajti zborovanja se je udeležilo nad 50 profesorjev ne samo iz Kranjske, ampak tudi drugih slovenskih dežel. Zborovanje je otvoril g. prof. dr. Ilešič, ki je predstavil oblastvenega zastopnika g. dr. Milijutinu Zarniku in navdušeno pozdravil vse navzoče, zlasti pa hrvatske udeležnike iz Pazna. V vznešenih besedah je govoril nato o idealih in načelih ter dolžnostih in pravicah srednješolskega učitelja ter poučarja, da je prihodnjost snujočega se društva odvisna od profesorjev samih. Porčilo pripravljalnega odbora je podal zapisnikar g. profesor Vajda Kot se češki, nemški in drugih narodnosti srednješolski učitelji združujejo v društvo, tako je tudi slovenski profesorji treba združitve, da se posvetujejo o preosnovi srednjih šol, zlasti pa, ker Slovenci nimamo nobene srednje šole. Posameznik izgine in ne opravi ničesar v svojih željah in zatevah. Združitev je pa tudi potrebitna, da srednješolski učitelji dobijo ugled, ki mu pristoja sorazmerno z njegovimi študijami. Dandanes je profesor že vsak navaden učitelj plesa. A poglejmo ubog

ata in to do kraja, saj hrvatstvo v napreduje vedno bolj in bolj in s tem ne more prav nič izbiti. G. dr. Ilešič se je zavzel za nasvet in obljubil, da se dene ta pri prihodnji glavni skupščini na dnevnem red. G. dr. Brolih je zapal mnenje, naj bi se društvo imenovalo "Jugoslovensko profesorsko društvo", kar je bilo tudi obljubljeno, pride na dnevni red prihodnje skupščine. G. V. Ajda je nasvetoval, da naj vsi izvenljubljanski zodi, kjer služujejo slovenski profesori, imenujejo svoje poverjenike in naznajo društvo, g. dr. Brolih pa, da bi se širila vzajemnost med slovenskimi profesorji, ki naj bi bili do zadnjega člani društva. Gosp. Ajda je obljubil, da bodo vsak posamezen povabljen. Predsednik gosp. Orožen se je nato zahvalil za udeležbo in pozival na vztrajno delo, ker potem je mogoče stopati po začrtani poti. Gotovo bo možno slovenskim profesorjem doseči vzvisele ideje, ki so navedeni v društvenih navenih, ako bo v njih vedno toliko zamjanja in navdušenja za njihovo društvo, kakor so ga pokazali včeraj.

Občni zbor "Slovenskega planinskega društva" je bil v soboto zvečer v "Narodnem domu" v Ljubljani. Udeležni bila posebno mnogobrojna. Zbor je otvoril predsednik prof. Orožen pozdravlja posebno predsednika Savinske potružnice in častnega člana nadučitelja Kocbeka. Povdralj je, da so podružnice lepo napredovale, posebno na Primorskem, kjer so se ustanovali siri nove podružnice. Zahvaljeval se je korporacijam in posameznikom za sodelovanje in podporo. Nadalje se je spominjal umrlih članov gospa Orožnove in gg.: Resmana, dr. Klančnika, prof. Vavruja, Jeana, Zora, Naglasa in dr. Kreka. V znak sožalja so se zborovalci vzidigli s sedežev. Iz obsirnega tajnikevoročila o delovanju društva v 13. letu posnemamo sledeče: Društvo je tudi v tem letu lepo napredovalo in vsestransko uspešno delovalo. Koncem leta 1905 je bilo celih članov 2483, tedaj za 306 več takor prejšnje leto; teh članov je napredovalo osrednjemu društvu 605, podružnicam pa 1878. Odbor je imel 45 odborovnih sej, v katerih se je rešilo 794 vlog in dopisov. Odbor je naredil dvojno predavanje in dva skupna izleta, razum tega pa se je udeležil tudi izletov in drugih priredb podružnic. Dne 29. aprila je bila razstavljena društvenih amater-fotografov, ki je pokazala lep napredok. Planinski plez 1. februarja je prinesel čistega dobička 2446 K 67 h. Izmed društvenih naprav je omeniti: v Vratih pri Aljaževem domu se je svet zagradil, napravil se je bazar za kopanje, svet koke se je planiral in zasadil; na Kamniško sedlo se je napravila trasa in velevažna pot, za kar je glavna zasluga prof. dr. Frischauft; iz Črne prsti v Bohinju se je napravila nova pot čez visoki vrh ob vrhovih Razora mimo Raskovcev in Rodico; nadaljevale in končale so se naprave v Trentskem pogorju; na Smarni gori se je posekalo dreve, ki je oviralo najlepši razgled proti tri-glavskemu pogorju ter se je zravnal svet pred gostilno; na Kumu se napravil vodnjak; na Klausenstein pri Židanem mostu se je napravil, ozimoma popravil pot; za Kadilnikovo kočo na Golici se je nabavila oprava; sklenilo se je vse potrebitno, da se Orožnova koča na Črni prsti razsiri; nadelalo, popravilo in zaznamovalo se je še mnogo potov itd. Planinske koče so v najlepšem redu in promet v njih rase od leta do leta. Osrednji odbor je tudi zdrževal vremenski opazovalnici na Kredarici in pri Sv. Joštu. Pospeševala se je slovenska turistica in vzbujalo zanimanje za naše kraje tudi na druge načine, takez dopisovanjem v razne domače in liste, z ilustriranim vodnikom na železnicah itd. Glasilo "Planinski vestnik" se tiska v 2200 izvodih. Za mednarodno panorama so izdelali društveni amater-fotografi serijo slik o najlepših slovenskih pokrajinal. Za gorske vodnike se je vršil strokovni tečaj 17., 18., 19. marca in 1. aprila. Udeleževalo se ga je z uspehom 20 pripravnih mladičev. Društvo ima 16 podružnic, katerih pretežna večina lepo uspeva. Poročilo izreka toplo zahvalo nekaterim denarnim zavodom (med katerimi pa ni bogate kranjske hranilnice) in posameznikom za podarjene znatne svote, nadalje pa tudi slovenskemu ženstvu, ki je izdatno podpiralo društveno delovanje. Poročilo se je vzelod obdržalo na znanje ter se je marljivemu tajniku gosp. Hauptmannu izrekla zahvala. Nato je poročal blagajnik dr. Förster o denarnem stanju. Prejeli so značili 26.650 kron 37 h (članarina 3607 K, darila in podpare 2619 K 80 h, "Planinski vestnik" 1081 K 94 h, legat Iv. Rodeta in kamniški podružnici 1779 K, planinski plez kosmatega dobička 7466 K 77 h, kote 6670 K 98 h). Izdatki pa so značili 26.464 K 98 h (upravni stroški

1284 K 52 h, nakupi sveta 567 K 61 h, pota, markacije 1113 K 78 h, kote 9152 K 13 h), tedaj je preostanka 185 K 41 h. Čiste imovine je 26.014 K 81 h, ki je narasla za 5514 K 96 h. Premoženje sestoji v sledečem: po hištvu, knjižnici, znamenju, razglednicu itd. 3238 K 40 h, kote 34.000 K, posebna 759 K, dolgov pa je še 14.479 K. Proračun za leto 1906 izkazuje prejemkov 13.485 K 41 h, izdatkov 13.929 K, tedaj primanjkljaja 443 K 59 h. — Tudi blagajnikovo poročilo se je odobrilo.

Na mesto odstopivšega odbornika inženirja Foersterja je bil izvoljen v odbor inženir Skaberne. Odstopivšemu odborniku Foersterju, kojega zasluge pri stavbah je navajal dr. Švigelj, se je izrekla zahvala. A. Trstenjak je v daljšem govoru proslavljal zasluge prof. dr. Frischaufa za slovensko planinstvo ter predlagal z ozirom na napade, ki jih ima prestati ta naš častni član v znani Richterjevi aferi, sledično resolucijo: "Zastopniki slovenskega planinstva, zbrani na rednem občnem zboru "Slovenskega planinskega društva" dne 21. aprila 1906 v Ljubljani, se spominjajo zaslug, katere si je g. dr. Frischauf pridobil sploh v naši turistični ter mu kot neustrašenemu boritelju istine na polju turistike in znanosti izrekajo svoje popolno priznanje in spoštovanje." Resolucija je bila z navdušenjem soglasno sprejeta. Lintner je pripovedal, naj društvo kupi ob Bohinjskem jezeru pripraven svet ter zgraditi tam napravo, podobno Aljaževemu domu v Vratih. Proti predlogu je govoril odbornik Korošec, za predlog pa Trstenjak, a končno se je odločil prepustila odboru. Dr. Švigelj je nasvetoval napravo društvenih znamk, a da se ne dela konkurenca državi sv. Cirila in Metoda, naj se deli čisti dobiček s to družbo. Tudi ta zadeva se je po daljši debati prepustila odboru. Lintner je stavljal predlog zaradi prenočišč v Trenti, naj se upoštevajo želje dotednih posestnikov. Dolga debata se je otvorila pri predlogu dr. Švigelja, naj se določi prihodnjih občnih zborov na Jesenicah. Za predlog sta govorila razen predlagatelja Trstenjak in Pustoslemšek, proti pa dr. Tominšek in dr. Förster. Končno je bil sprejet dr. Tominškov predlog, naj se odločitev prepusti odboru. Nato je zaključil predsednik občni zbor.

Častno svetinja za 40letno zvestvo služovanje je dobil večne vlade oficijal v pok. g. Josip Petrič. — **Pogreb gospe Marijane Zorc roj. Tavčar** se je vršil v soboto popoldne ob pol 6. uri in je pokazal, kako vsestransko priljubljena je bila v najlepših letih umrla gospa. Vseh slojev občinstvo se je zbral, da jo počasti s svojo udeležbo na njenem pogrebu in nepregledna je bila vrsta vseh udeležencev. Blagopokojni vzgledni slovenski ženi in materi pa kličemo: Počivaj v miru, ki si ga z neumornim trndom ves čas svojega življenja zaslužila!

— **Poročilo** se je danes g. dr. Josip Plemelj, privaten vsečilski docent z gdč. Juliko Horčevam. Iskreno čestitamo!

Bržavne ustanove za obiskovalce obrtnih šol. Za prihodnje šolsko leto razpisujejo načinov ministru več državnih ustanov za obiskovalce obrtnih šol. Ustanove znašajo za ljubljansko c. kr. umetno-obrtno strokovno šolo 40 K na mesec in večjo za vso učno dobo. Te ustanove so osobito tudi namenjene obiskovalcem zimskih kurzov za stavne obrtnike (zidarske, tesarske in kamnoseke). Prošnje za take ustanove je nasloviti na naučno ministvo, vložiti pa jih je najkasneje do 15. maja pri ravnateljstvu onega zavoda, v katerega želi prosilec vstopiti. Prošnji morajo biti pridaje na slednje priloge: Krstni list, domovinski list, učno ali delavsko izpričevalo (če se prosilec zglaša za vstop v zimske kurze za stavne obrtnike), zadnje šolsko izpričevalo in ubožni list. — S tem opozarjam naše čitalce na zgornje ustanove s pristavkom, da daje vsa potrebna pojasmila v tej zadevi drage volje ravnateljstvu c. kr. umetno-obrtno strokovne šole v Ljubljani.

— **Novo pokopališče** se bodo prihodnji petek blagoslovilo ter dne 1. maja izročilo svojemu namenu.

— **Strajk.** Pri Koslerju v Spodnji Škofiji stavljajo vsi delavci in zahtevajo 15% povišanje plače.

Redna glavna skupščina društva učiteljev in šolskih prijateljev okraja ljubljanske okolice se bodo vršila dne 10. maja t. l. ob 10. uri dopoldne v hotelu "Štrukelj" s sledičnim dnevinem redom: 1. Nagovor predsednika. 2. Poročilo tajnika. 3. Poročilo blagajnika. 4. Volitev dne pregleovalcev računov. 5. "Učiteljevo delovanje izven šole", poroča gosp. nadučitelj Janko Žirovnik. 6. Volitev društvenega vodstva. 7. Volitev delegatov v "Zvezno" zborovanje. 8. Nasveti. K obilni udeležbi vabi odbor.

— **Umrl je** v Št. Jurju pri Kranju trgovec in posestnik g. Fran Peršina. Pogreb bo v sredo ob 3. uri popoludne.

— **Učiteljsko društvo za šolski okraj Novo mesto** ima dne 3. maja t. l. ob 1. uri popoludne v šolskem poslopu na Toplicah svoj redni občni zbor. Spored: 1. Dr. Hubad, "O šolski higijeni"; 2. poročilo tajnikovo o društvenem delovanju; 3. poročilo blagajničarice o društvenem računu; 4. volitev novega odbora na podlagi novih odobrenih pravil; 5. volitev delegatov k skupščini "Zvezne" v Šoštanju.

— **Humoristični večer** sta priredila včeraj zakonska Marković v Trebnjem v priljubljeni gostilni "pri Lipi". Mnogobrojni poslušalci in poslušalci so ljuba srbska gosta obslužili z živahnim ploskanjem, da je moralna gospa Marković več pesmi doda. Dolgo poročilo, ki smo ga o tem večeru iz Trebnjega dobili, priča, da je ondotno občinstvo vse navdušeno za draga mu Slovana. Seveda je potem tudi gromiti uspeh prireditve boljši, nego je bil v Ljubljani.

— **Otvoritev nove železnice** bo najbrž okoli 15. julija. Otvoritev se udeleži tudi cesar, ki se popelje od Jesenice v Trst, kjer se ukreca, da prisostvuje potem velikim mornaričnim manevrom v Jadranškem morju.

— **Dar.** Gosp. Anton marki Sessler, veleposestnik in častni občan v Štanjelu, pomorski kapetan je daroval v bogom v Štanjelu na Krasu 100 K.

— **Kaznjenci pojo pri svoji maši v Mariboru.** Začeli so peti letos v Veliki noči in je bilo prvo petje dokaj dobro. Ker petje izborni vpliva na človeka, bi bilo želeti, da bi se kaznjenci vadili tudi v petju posvetnih pesmi, ker mnogi med njimi še ni za vselej izgubljen za človeštvo. V Kopru kaznjenci že dajejo pojo pri maši.

— **Dva cerkvena tatova obsojena.** 31 letni kočija Alojzij Devetak iz Opatjesele in 46letni urar Aleksander Banden iz Gorice sta v noči od 3. na 4. februarja okradli cerkev v Bateh na Goriškem, odnesla ciborij in dva keliha. Devetak je bil obsojen v triletno, Banden pa na sedemmesecno ječo.

— **Mandat je odločil** dalmatinški državni poslanec dr. Kvekič zradi napadov dalmatinških Srbov. Obenem je izjavil, da ne sprejme zopetne izvolitve.

— **Nova banka na Reki.** Na Reki se snuja nov denarni zavod, ki se bo imenoval "Puščka banka".

— **Elektro-kineskop.** Davorin Rovšek je priredil snoči in predsnocnjim v veliki dvorani "Unionov" predstavo živih fotografij in zračnih skoptičnih slik. Ogledali smo si snoči te fotografije in slike. Žive fotografije so take kot v kinematografi, sklopitne slike so pa nekaj posebnega za Ljubljano, ker takih doslej še nismo videli. Izvršeno so elegantno-umetnički in se odlikujejo po finem razvrščenju barv, so čiste in jasne do popolnosti. Avstralija in njeni prebivalci je bila prav srečno izbrana serija slik, s katerimi se je hotelo pokazati nekaj izredno lepega in krasnega. Kar se tiče programa, bodo povedano "Katoliški tiskarni", naj nauči že enkrat svoje ljudi, da bodo znali pravilno slovenski, ker je škandalozno, kakšne nemčizme dobi človek pred oči.

— **Navihani gluhanemec.** K tozadnevi notici se nam poroča, da neznanec, ki ga je v petek prijel ljubljanska policija, ni gluhanem, ampak to le simulira. Dognalo se je namreč, da popolnoma sliši in govori, in sicer hrvatsko in ogrsko. Možic je tako zanimali in sumijo, da mora imeti za seboj temno preteklost, ali pa da je tako delomržen, da je rajši "gluhonem", s kogo hibo si pridobiva naklonjenost usmiljenih src z beračenjem in prodajanjem medenih prstanov za zlate. Poleg tega ima pa tudi dolge prste in je včasih rabijen. Ljubi posebno nežni spol in baš to mu je bila nesreča. Brez obljub ni mogeo sklepiti ljubezni in tako je tudi navedeni simulant moral delati, a si vkljub temu ni pridobil deviških src, pač pa priče, ki bodo nastopile proti njemu in mu povedale v brk, da je naraven človek. Poskušal se je že obesiti v magistratem in v sodniškem zaporu. Kadar bodo njegova slika razstavljena, bodo poročali, da si ga občinstvo lahko ogleda in bodo mogoče kdo vedel kake podatke, po katerih se bodo mogli dognati njegova identiteta.

— **Karambol.** V soboto popoldne je pripeljal Perlesov hiapec Ivan Progar z dvorišča v Prešernovih ulicah št. 9. v trenotku, ko je prišel električni voz. Ko bi ne bil voznik Fran Čelofiga tako naglo ustavljal električnega voza, bi se bila pristrelila skoraj gotovo kaka večja nesreča, vsled tega pa sta se samo nekoliko poškodovala oba voza. Krvida zadene seve Progarja, kajti po policijskem redu mora vsak voznik, predno prilepelje z dvorišča, pogledati na ulico, in šele če ni za njega ali za mimo-

iodečo kake nevarnosti, potem lahko gre z vozom ven.

— **Zastoni je napravil pot** v soboto popoldne oddelek-gasilnega in reševalnega društva do dolenskega kolodvora. Železniški čuvaj je bil namreč za čuvajnico pograbil listje in travo in je začgal. Ker je pa čuvaj na Gradu misli, da gori čuvajnica, je o tem telefonično obvestil ogrevanje v "Mestnem domu", ki so se seveda, ko so prišli na lice mesta, takoj iskat svojega zdravja v deželnem bolnišnici.

— **Usodepoln vrček.** Danes po-noči sta se v neki gostilni na Cesti na Loko sprla hlapca Ivay Mastnak in mizar Anton Lampič. Konec prepira je napravil vrček in ž njim Mastnaka tako po glavi udaril, da si je moral itiskati svojega zdravja v deželnem bolnišnici.

— **Star grešnik.** Snoči je mestna policija arretovala 23letnega Oskarja Kleinerja, ki se je imenoval Krauland in Kleine, ker je ukral na Resljevi cesti nekemu gospodu hlače, njegovemu hlapcu pa črevlje. Kleiner je rešen na Dunaju in pristoven v Trebeljjevo v litijskem okraju in je bil vkljub svoji mladosti zaradi tativne že šestkrat kaznovan. Izročili so ga sodišču.

— **Vlom.** Včeraj je bilo hlapcu Jerneju Hribaru na Ambroževem trgu št. 7 vlomljeno v krovček in pokriveno z 38 denarja. Osumljencu so na sledu.

— **Pes je ugriznil** 4letno Miheelo Toninovo in jo na desni roki lahko telesno poškodoval. Deklica je prišla takoj blizu nekega prikeljenega psa, da je dosegel in popadel.

— **Delavsko gibanje.** Včeraj so se odpeljali z južnega kolodvora v Ameriko 4 Hrvati in tudi 160 Rusov je šlo skozi Ljubljano tja. Nazaj je prišlo 156 Hrvatov, 22 Slovencev, 16 Bolgarov pa je bilo vrnjenih zaradi bolezni. 19 Hrvatov se je odpeljalo v Scheibbs, 24 pa na Prusko. 21 Črnogorcev je šlo na Jesenice, 11 notranjskih tesačev pa na Dolenjsko.

— V soboto je šlo v Ameriko 10 Hrvatov in 5 Slovencev, nazaj je pa prišlo 10 Hrvatov. V Heb je šlo 40, v Scheibbs pa 25 Hrvatov. Na Dunaj je šlo 70 laških zidarjev, v Kočevje pa 40 delavcev.

— **Izgubljene in najdene reči.**

Na južnem kolodvoru sta bila izgubljena, oziroma najdena dva dežnika, 4 palice, svetilka, dva dekliska slamnika in star zimska suknja. — Neka dama je izgubila zlato brožo liki kača, ki je imela vdelana dva bisera, rubin, opal in zelen kamen, vredno 60 K. — G. A. K. je izgubil ogrski zlat za 10 frankov, ki je bil vdelan v zlatem okvirju kot obesek, vreden 17 krov 20 vin. — Marija Piškurjeva je izgubila mošnječ s 15 K. — Kuharica Apolonija Povirkova je našla zlato brožo z briljanti. — Kuharica Teresija Drobničeva je izgubila zlat za 20 krov.

3 besede . . .

„Altvater“

Gessler

Krnov (Jägerndorf).

1334-3

Borzna poročila.

Ljubljanska

Kreditna banka v Ljubljani".

Uradni kurzi dun. borze 22. aprila 1906.

Nalezeni papirji.

Denar Bloge

42% majska renta 99.60 99.80

42% srebrna renta 99.40 99.60

4% avstr. kronska renta 99.60 99.80

4% zlata 117.95 118.15

4% ogrska kronska renta 95.85 96.05

4% zlata 114.25 114.45

4% posojilo dež. Kranjske 99.50 101—

4% posojilo mesta Split 100.50 101.50

4% Zadar 100.— 100—

41/2% bos.-herc. železniško posojilo 1902 100.70 101.65

4% češka dež. banka k. o. 10% pr. 99.85 100.30

41/2% zast. pisma gal. dež. hipotečne banke 100.05 100.40

4% pešt. kom. k. o. 10% pr. 100.30 101.30

41/2% zast. pisma Innenst. hranilnice 105.80 106.80

41/2% zast. pisma ogr. cent. dež. hranilnice 100.50 101.50

41/2% z. pis. ogr. hip. ban. ebl. ogr. lokalnih železnic d. dr. 99.50 100.50

41/2% obi. češke ind. banke 100.50 101.50

Poreč 99.90

4% prior. dolenskih žel. 99.50 100—

4% prior. juž. žel. kup. 1/4% 314— 316—

41/2% avstr. pos. za žel. p. o. 100.70 101.70

Srečke

Štečke od 1. 1860/1

od 1. 1864

titiske

zem. kred. i. emisije

II. ogrske hip. banke

srbske à frs. 100— turške

Basiliška srečke

Kreditne inemoške

Krakovske Ljubljanske

Avstr. rdeč. križa

Ogr. Rudolfove

Salicburske Dunajske kom.

Delnice

južne železnice

Državne železnice

Avstr.-ogrsko bančne deln.

Avstr. kreditne banke

Ogrske Zivnostenske

Premogokop v Mostu (Brux)

Alpinske montane

Praške žel. ind. dr.

Rima-Murányi

Triboveljske prem. družbe

Avstr. orozne tovr. družbe

Ceške sladkorne družbe

Venice

C. kr. cekci 11.34 11.39

20 franki 19.15 19.18

20 marke 23.44 23.52

20 verečki 23.98 24.06

Marke 117.25 117.45

laški bankovi 95.70 95.90

Rublji 253.25 254.25

Dolarji 4.84 5—

Termin.

Dne 23. aprila 1906.

Pšenica za april . . . za 100 kg K 16.54

Rž " oktober . . . 100 " 16.44

Korza " april . . . 100 " 13.60

" oktober . . . 100 " 13.58

Oves " maj . . . 100 " 13.60

" juliij . . . 100 " 13.50

Efektiv.

Ceneje.

3 besede . . .

„Altvater“

Gessler

Krnov (Jägerndorf).

1334-3

Borzna poročila.

Ljubljanska

Kreditna banka v Ljubljani".

Uradni kurzi dun. borze 22. aprila 1906.

Nalezeni papirji.

Denar Bloge

42% majska renta 99.60 99.80

42% srebrna renta 99.40 99.60

4% avstr. kronska renta 99.60 99.80

4% zlata 117.95 118.15

4% ogrska kronska renta 95.85 96.05

4% zlata 114.25 114.45

4% posojilo dež. Kranjske 99.50 101—

4% posojilo mesta Split 100.50 101.50

4% Zadar 100.— 100—

41/2% bos.-herc. železniško posojilo 1902 100.70 101.65

4% češka dež. banka k. o. 10% pr. 99.85 100.30

41/2% zast. pisma gal. dež. hipotečne banke 100.05 100.40

4% pešt. kom. k. o. 10% pr. 100.30 101.30

41/2% zast. pisma Innenst. hranilnice 105.80 106.80

41/2% zast. pisma ogr. cent. dež. hranilnice 100.50 101.50

41/2% z. pis. ogr. hip. ban. ebl. ogr. lokalnih železnic d. dr. 99.50 100.50

41/2% obi. češke ind. banke 100.50 101.50

Poreč 99.90

4% prior. dolenskih žel. 99.50 100—

4% prior. juž. žel. kup. 1/4% 314— 316—

41/2% avstr. pos. za žel. p. o. 100.70 101.70

Srečke

Štečke od 1. 1860/1

od 1. 1864

titiske

zem. kred. i. emisije

II. ogrske hip. banke

srbske à frs. 100— turške

Basiliška srečke

Kreditne inemoške

Krakovske Ljubljanske

Avstr. rdeč. križa

Ogr. Rudolfove

Salicburske Dunajske kom.

Delnice

južne železnice

Državne železnice

Avstr.-ogrsko bančne deln.

Avstr. kreditne banke

Ogrske Zivnostenske

Premogokop v Mostu (Brux)

Alpinske montane

Praške žel. ind. dr.

Rima-Murányi

Triboveljske prem. družbe

Avstr. orozne tovr. družbe

Ceške sladkorne družbe

Venice

C. kr. cekci 11.34 11.39

20 franki 19.15 19.18

20 marke 23.44 23.52

20 verečki 23.98 24.06

Marke 117.25 117.45

laški bankovi 95.70 95.90

Rublji 253.25 254.25

Dolarji 4.84 5—

Termin.

Dne 23. aprila 1906.

Pšenica za april . . . za 100 kg K 16.54

Rž " oktober . . . 100 " 16.44

Korza " april . . . 100 " 13.60

" oktober . . . 100 " 13.58

Oves " maj . . . 100 " 13.60

" juliij . . . 100 " 13.50

Efektiv.

Ceneje.

3 besede . . .